

CHECKLISTA FÖR EXTRA ANPASSNINGAR, SÄRSKILT STÖD, ÅTGÄRDSPROGRAM

Efter kartläggningen görs en pedagogisk bedömning av elevens eventuella behov av särskilt stöd. Det är betydelsefullt att både kartläggningen och bedömningen har ett pedagogiskt fokus och att tyngdpunkten ligger på en analys av hur skolan kan utforma och anpassa lärmiljöerna inom verksamheten, undervisningens innehåll samt metoderna för att skapa förutsättningar för den enskilda eleven.

Källa: Skolverket, Särskilt stöd i grundskolan. En sammanställning av senare års forskning och utvärdering

Kommunikation/information

Eleven behöver anpassningar på grund av svårigheter med kommunikation/information

- Tydlig skriftlig information
- Orienteringskarta över skolan
- Skyltar som visar vad som finns var
- Fotografier och skyltar på respektive dörr i skolan som visar vad och vem som finns där
- Anpassad kommunikation (färre ord, begränsad meningslängd)
- Sammanhangsförklaringar (förklara det underförstådda, hur sammanhangskedjan hänger ihop och ge svar på de frågor eleven själv har svårt att ställa)
- Hjälpmedel för att be om hjälp (t.ex. ett "behöver hjälp"-kort på bänken)
- Visuellt samtalsstöd genom:
 - sociala berättelser
 - ritprat
 - dataprat
 - samtalsmatta (för mer info besök www.dart-gbg.org/samtalsmatta)
- Stresstermometer (kunna visa hur stark t.ex. stressen är)
- Sociala manus
- Smartboard
- Smartphone

Övrigt:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Planering/organisation

Eleven behöver anpassningar på grund av svårigheter att planera och organisera

- Att-göra-listor
- Hur-göra-listor
- Visuella arbetsordningar och planeringslinjer, tidslinjer
- Visualisera händelser – sammanhangskedjor
- Nedbrutna arbetsuppgifter i små tydliga steg
- Färgkodning av schema och böcker
- Stöd att komma i gång
- Stöd att avsluta
- Påminnelserlistor – auditivt minnesstöd

Övrigt:

- _____
- _____
- _____
- _____

Sinnesintryck

Eleven behöver anpassningar på grund av annorlunda perception ("intrycksallergi")

- Krok/skåp längst ut (inte behöva trängas med andra)
- Sitta längst bak/längst fram/närmast dörren i klassrummet
- Få använda hörselkåpor, mp3, iPod, Audio Comfort-hjälpmiddel eller ER-hörselskydd i klassrummet
- Få använda keps/solglasögon
- Skärmvägg
- Stol med armstöd (svårt hålla kroppen upprätt längre stunder)
- Bolldyna/kilkudde
- Särskild kost på grund av annorlunda perception. Vilken?
- Äta i enskilt rum/lugnare plats i matsalen
- Tillåtelse att vara inne på raster
- Särskilda papper eller pennor
- Skriva med dator i stället för med penna
- Möbeltassar på stolar och bänkar (minimera stolskrap)
- Sitta långt ifrån fläktssystem/ventilationstrumma
- Anpassningar i omklädningsrum och gymnastiksal. Vilka?

Övrigt:

- _____
- _____
- _____
- _____

Uppmärksamhet

Eleven behöver anpassningar på grund av bristande uppmärksamhetsförmåga

- Placering i klassrummet utan distraherande störningsmoment (t.ex. ej vid fönster)
- Skärmvägg
- Läslinjal
- Uppdelade arbetsuppgifter i delmoment
- Uppgifter på papper i stället för tjocka böcker
- Skriftliga instruktioner på tavla samt bänk
- Anpassade arbetspass efter hur länge eleven klarar att hålla kvar uppmärksamheten
- Tätare pauser
- Minnesstöd
- Talförstärkare
- Övergångsuppgifter
- Förståelse för att eleven kan behöva resa på sig och röra sig eller sitta och pillra med något samtidigt som han/hon lyssnar

Övrigt:

- _____
- _____
- _____
- _____

Impulsivitet/aktivitet

Eleven behöver anpassningar på grund av bristande impuls kontroll

- Minimera störande intryck i närheten
- Överenskommelser om att få gå ifrån lektion vid stress
- Anpassningar i situationer där man behöver vänta (t.ex. kö till matsal)

Övrigt:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Tidsuppfattning

Eleven behöver anpassningar på grund av bristande tidsuppfattning

- Tidshjälpmedel (t.ex. Time Timer, timstock, timer, timglas)
- Rastschema (uträknat efter vad man hinner under en kvartsrast eller lunchrast)
- Överskådliga kalendrar
- Överskådliga tidslinjer

Övrigt:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Flexibilitet

Eleven behöver anpassningar på grund av svårigheter med föreställningsförmåga

- Schema som talar om vad som ska hända, när, hur länge, med vem och vad som händer sedan
- Rastschema med förslag på aktiviteter
- Stöd av plus- och minuslistor i uppgifter där man ska reflektera eller analysera
- Anpassade uppgifter där det krävs föreställningsförmåga att exempelvis kunna föreställa sig hur det är att bo i andra länder, hur det var förr i tiden, hur något kan bli i framtiden

Övrigt:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Eleven behöver anpassningar på grund av bristande flexibilitet

- Övergångsuppgifter
- Förbereda för att det snart är dags att börja med något respektive att avsluta, t.ex. med hjälp av ett tidshjälpmedel
- Undvika förändringar, förberedelser inför förändringar
- Tydliga regler och uppdragsbeskrivningar
- Ett mjukt och följsamt bemötande av omgivningen
- Planering som inbegriper en plan B om en aktivitet inte går att genomföra

Övrigt:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____